

Posudek oponenta diplomové práce

MADĚRA, Milan. *Výběr volebního systému v kontextu demokratické tranzice a konsolidace.* Praha, 2017. Diplomová práce. Univerzita Karlova, Filozofická fakulta, Ústav politologie. (117 tiskových stran)

Autor posudku: Mgr. Martin Štefek, Ph.D.

Kolega Milan Maděra ve své diplomové práci sleduje souvislost mezi typem starého režimu, způsobem tranzice, hodnotami aktérů a volbou volebního systému (výzkumná otázka viz s. 11). Pracovní hypotézou je tvrzení, že *„povaha starého režimu měla vliv nejen na způsob přechodu k demokracii, ale společně s ním i na proces výběru a podobu volebního systému pro zakladatelské volby. Jeho faktorem nebyl pouze poměr sil mezi elitami starého režimu, tedy postavení aktérů, ale i druh jejich motivace včetně role hodnot pro tvorbu preferencí při výběru nových volebních institucí“* (s. 11). Text se věnuje případu Československa, resp. České republiky, což však mělo být promítnuto i do názvu práce.

„Teoretická část“ práce (jež tvoří přibližně polovinu rozsahu textu) je postavena na studiu přiměřeného množství relevantní odborné literatury. Téma je rámováno zejména koncepty H. Kitschelta a A. Renwicka. Představený výzkumný design by se však lépe hodil pro komparativní analýzu; srovnání a kontextualizaci je v textu věnováno jen minimum prostoru.

„Empirická část“ práce se věnuje jednak přijetí volebního systému pro zakladatelské volby v roce 1990, jednak snahám o jeho změnu v době tzv. opoziční smlouvy. Co se obsahu týče, nemám k textu kritických připomínek. Posuzuji práci, která je ve značné míře inspirována zdařilou knihou vedoucího práce Jakuba Charváta, který dané téma téměř vyčerpал. Knihu *Politika volebních reforem v ČR po roce 1989* Maděra v DP cituje celkem pětadesátkrát. Faktograficky Maděra nepřináší nic nad rámec toho, co již v roce 2013 publikoval dr. Charvát. Diplomantův vklad tedy spočívá ve snaze o potvrzení výše formulované hypotézy (pojem hypotéza však Maděra nepoužívá) o vlivu předchozího režimu a tranzice na podobu volebního systému. Jak už jsem ale zmínil, komparativní metoda by k zvolenému přístupu pasovala lépe.

K formální stránce mám jednu připomínku. Tři níže uvedené položky ze seznamu pramenů autor v textu necitoval. U obhajoby by měl diplomant vysvětlit, jak tyto zdroje využil.

LIPSET, Seymour Martin a Stein ROKKAN. Cleavage Structures, Party Systems, and Voter Alignments: An Introduction. In: *Party Systems and Voter Alignments: Cross-National Perspective*. New York - London: The Free Press & Collier-MacMillan Limited, 1967, s. 1-64.

MAREŠ, Miroslav. Konsolidace levice ve stranickém systému České republiky. *Politologický časopis*. 2011, č. 2, s. 133-159. ISSN 1211-3247.

MCALLISTER, Ian a Stephen WHITE. Political Parties and Democratic Consolidation in Post-Communist Societies. *Party Politics*. 2007-03-01, roč. 13, č. 2, s. 197-216. ISSN 1354-0688. DOI: 10.1177/1354068807073858. Dostupné z: <http://ppq.sagepub.com/cgi/doi/10.1177/1354068807073858>

Práci **doporučuji** k obhajobě. Navrhuji hodnocení mezi stupni „**velmi dobře**“ a „**dobře**“.

Otázka k obhajobě:

Pojednejte o síle vlastní pracovní hypotézy: Lze předpoklad o vazbě mezi charakterem předchozího režimu, způsobem přechodu a volbou volebního systému potvrdit i v dalších zemích bývalého východního bloku?

V Praze dne 12. června 2017

Martin Štefek